

Укладач:

Л. М. Малишева, завідувача відділом
наукової інформації та бібліографії

Редактор:

З. М. Тирак, провідний редактор науково-
методичного відділу

870 років

із часу першої писемної згадки про селище Гоща
(1152)

700 років

з часу першої писемної згадки про селище
Мізоч Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1322)

530 років

із часу спорудження Дубенського замку
(1492)

530 років

тому місто Рівне отримало Магдебурзьке право
(1492)

525 років

з часу першої згадки про м. Здолбунів (Долбунів).
Назва «Здолбунів» відома з 1629 року
(1497)

515 років

від часу надання м. Дубно Магдебурзького права
(1507)

460 років

з часу першої писемної згадки про
с. Шпанів Рівненського району
(1562)

455 років

від дня народження Симона Пекаліда – латиномовного поета.
На поч. 90-х рр. 16 ст. прибув до Острога, де
був придворним поетом князя В.-К. Острозького.
Автор поеми «Про Острозьку війну» (1600)
(бл.1567–1601)

445 років

від дня народження Мелетія Смотрицького – письменника,
перекладача, ученого-філолога, церковного діяча, богослова.

Дитячі роки пройшли в Острозі.

Освіту здобув в Острозькій академії.

Проживав у Дерманському монастирі

(1577–1633)

445 років

тому почала роботу Острозька друкарня,
заснована І. Федоровим з ініціативи та на кошти В.-К. Острозького

(1577–1612)

440 років

від дня народження Петра Конашевича-Сагайдачного –
полководця та політичного діяча, гетьмана реєстрового козацтва,
кошового отамана Запорізької Січі.

З 1592 по 1598 роки навчався в Острозькій школі

(бл. 1582–1622)

420 років

тому Острозький релігійно-культурний осередок було переведено
на територію Дерманського Святого-Троїцького монастиря (1602)

410 років

тому видана «Діоптра албо зерцало і виражене
живота людського на том світі»

– збірка морально-етичних прозових і поетичних роздумів.

Перекладена українським поетом, філософом і релігійним діячем

Віталієм із Дубна

(1612)

395 років

з дня смерті Дем'яна Наливайка – письменника, перекладача,
церковного і культурного діяча.

Навчався і викладав у Острозькій академії.

Був керівником Дерманської друкарні

(р.н.н.–1627)

390 років

з дня смерті Тарасія Земки – українського церковного діяча, поета, видавця, педагога, музикознавця. Уродженець Острога, випускник Острозької академії. Писав вірші, перекладав церковні книги з грецької і латинської мов, укладав до них передмови
(р.н.н.–1632)

385 років

тому відкрито перший в м. Рівне шпиталь на кошти
Томаша Замоїського (1637)

380 років

з дня смерті Івана Бережанського (Підвисоцького) – церковного та освітнього діяча. Навчався та працював в Острозі. Виготовив грецький шрифт для першої друкарні у Молдові
(р.н.н.–1642)

310 років

тому побудована дерев'яна церква Преображення Господнього
в с. Кураш Сарненського району
(до 2021 р. – Дубровицького району)
(1712)

305 років

тому побудована кам'яна церква св. Трійці
в с. Милостів Рівненського району
(1717)

300 років

тому побудована дерев'яна церква св. Дмитрія та
дзвіниця в с. Серники Вараського району (до
2021 р. – Зарічненського району)
(1722)

285 років

тому побудована дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста
в с. Княгинин Дубенського району
(1737)

270 років

тому побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла
та дзвіниця в с. Тростянець Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району)
(1752)

270 років

тому була відбудована дерев'яна церква
Преображення Господнього в
с. Острожець Рівненського району
(до 2021 р. – Млинівського
району)
(1752)

265 років

з дня народження Яна-Павла Воронича –
польського поета, церковного діяча.
Народився у с. Тайкури Рівненського району.
Навчався в Острозькому єзуїтському колегіумі
(1757–1829)

265 років

тому побудована дерев'яна церква св. Дмитрія
в с. Городище Рівненського району
(1757)

260 років

тому побудована дерев'яна церква Іоанна Предтечі
в с. Забороль Рівненського району
(1762)

255 років

тому була побудована дерев'яна церква
св. Трійці в с. Білашів Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району)
(1767)

255 років

тому побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла
та дзвіниця в с. Великий Житин Рівненського району

(1767)

255 років

тому побудована дерев'яна церква св. Параскеви П'ятниці
в с. Понебель Рівненського району

(1767)

255 років

тому була побудована дерев'яна церква Різдва Богородиці
в с. Ремчиці Сарненського району

(1767)

250 років

тому зі Львова у Дубно переведено контрактний ярмарок.
Проіснував тут до 1793 р.

(1772)

245 років

тому побудована дерев'яна церква св.
Миколая в с. Півче Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)

(1777)

245 років

тому побудована церква Різдва Христового
у селищі Клевань Рівненського району

(1777)

235 років

тому побудована дерев'яна церква Святого Архистратига Михаїла
в с. Мирогоща Дубенського району

(1787)

235 років

тому побудована церква Різдва Христового у с. Смордва Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району)

(1787)

235 років

тому побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла
в с. Мирогоща Перша Дубенського району

(1787)

225 років

тому Я. Бургіньюном укладена мапа м. Рівне
«План замку, садів, парку та частини міста Ровно»,
на якій розпланована схема
палацово-паркового комплексу Любомирських в Рівному
(1797)

220 років

тому була відбудована дерев'яна церква св. Трійці в с. Хорупань
Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району)
(1802)

210 років

від дня народження Антоніни Блудової – громадської
і освітньої діячки, меценатки на Волині.
Засновниця жіночого училища ім. Д. Блудова у м. Острозі
(1812–1891)

185 років

тому побудована дерев'яна церква св.
Миколая в с. Вичівка Вараського району
(до 2021 р. – Зарічненського району)
(1837)

180 років

тому побудована кам'яна церква Преображення Господнього
у с. Олександрія Рівненського району
(1842)

165 років

від часу завершення будівництва шосе Брест-Київ (через Рівне)
(1857)

160 років

тому у Волинській губернії народився Андрій В'язлов –
політичний і громадський діяч, юрист,
генеральний суддя і міністр юстиції в Українській державі
(1862–1919)

160 років

тому у м. Рівне було відкрито телеграф
(1862)

155 років

від часу перебування на території нашого краю видатного
українського композитора Миколи Лисенка (1842–1912)
(1867)

155 років

тому побудована дерев'яна церква св. Іоанна Богослова
в с. Жорнів Дубенського району
(1867)

150 років

тому побудована дерев'яна церква св. Миколая в м. Дубровиця
Сарненського району (до 2021 р. – Дубровицького району)
(1872)

150 років

тому побудована дерев'яна церква св. Параскеви
в с. Весняне Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1872)

145 років

від часу відкриття та освячення військового госпіталю у Рівному
(1877)

145 років

тому побудована дерев'яна церква св. Георгія
в с. Листвин Дубенського району
(1877)

145 років

тому побудована дерев'яна церква Успіння Богородиці
в с. Висоцьк Сарненського району
(до 2021 р. – Дубровицького району)
(1877)

145 років

тому побудована дерев'яна церква св. Дмитрія в с. Золотин Рівненського району (до 2021 р. – Костопільського району)
(1877)

145 років

тому була побудована дерев'яна церква Покрови Богородиці в с. Лючин Рівненського району (до 2021 р. – Острозького району)
(1877)

145 років

тому була побудована дерев'яна церква Різдва Богородиці в с. Плоска Рівненського району (до 2021 р. – Острозького району)
(1877)

145 років

тому була перебудована дерев'яна церква Покрови Богородиці в с. Новородчиці Рівненського району (до 2021 р. – Острозького району)
(1877)

140 років

тому побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла в с. Сторожів Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1882)

140 років

тому побудована дерев'яна церква Різдва Богородиці в с. Ярославичі Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району)
(1882)

135 років

тому побудована дерев'яна церква Казанської ікони Божої матері в с. Нова Мощаниця Рівненського району (до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1887)

135 років

тому побудована дерев'яна церква Успіння Богородиці в с. Рокитне Сарненського району (до 2021 р. – Рокитнівського району) (1887)

130 років

від дня народження Володимира Оскілка –
військового і громадського діяча, отамана армії УНР.
Уродженець с. Городок Рівненського району.
Працював народним учителем у с. Золоте поблизу Дубровиці
(1892–1926)

130 років

тому побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла в с.
Озеро Вараського району (до 2021 р. – Володимирецького району)
(1892)

125 років

тому побудована дерев'яна церква св. Іоанна Златоуста
в с. Крилів Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1897)

125 років

тому побудована дерев'яна церква св. Кузьми і
Дем'яна в с. Новий Корець Рівненського
району (до 2021 р. – Корецького району)
(1896–1897)

110 років

тому у м. Рівне введена в дію перша електростанція,
збудована князем С. Любомирським
(1912)

110 років

тому в м. Рівне відкрілося 4-класне міське училище
(тепер – середня школа № 3)
(1912)

110 років

тому була побудована дерев'яна церква Покрови Богородиці в с. Кисоричі Сарненського району (до 2021 р. – Рокитнівського району)
(1912)

105 років

від початку Української революції
(1917–1921)

105 років

від часу створення товариства «Просвіта» у Рівному. Фундатор – адвокат Ф. Сумневич (1917)

100 років

із часу створення на Рівненщині перших молодіжних організацій «Пласту». Перший пластовий осередок постав в с. Олександрія Рівненського району
(1922)

95 років

від часу створення «Союзу українок» у Рівному
(1927)

95 років

тому у Рівному уперше відбувся Великий міжрегіональний ярмарок «Волинські торги», який надалі стає щорічним
(1927)

95 років

тому була відбудована дерев'яна церква Покрови Богородиці в с. Бокійма Рівненського району (до 2021 р. – Млинівського району). Давня церква побудована в 1870 р. була зруйнована в роки Першої світової війни
(1927)

90 років

з часу заснування у Рівному Української народної шестирічної школи імені гетьмана Івана Мазепи
(1932–1939)

90 років

із часу написання першого тому роману-епопеї
Уласа Самчука «Волинь»
(1932)

90 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Іоанна
Богослова в с. Рідків Дубенського району (до
2021 р. – Радивилівського району)
(1932)

85 років

із часу виходу в світ третього тому роману
Уласа Самчука «Волинь»
(1937)

85 років

тому вийшла книга польського краєзнавця, дослідника Волині
Р. Яніславського «Ілюстрований путівник по м. Рівному»
(1937)

80 років

тому побудована дерев'яна церква св.
Трійці в с. Уїздці Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1942)

80 років

тому почалося будівництво мурованої Свято-Введенської церкви
в с. Башарівка Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району)
(1942)

65 років з

часу виходу
літературно-мистецького альманаху
«Літературна Рівненщина»
(1957)

65 років

тому Рафалівка отримала статус селища міського типу
(1957)

65 років

тому Володимирець отримав статус селища міського типу
(1957)

60 років

тому в м. Рівне збудовано новий аеровокзал
(1962)

55 років

від часу будівництва кінотеатру «Жовтень»
(тепер – кінопалац «Україна») у м. Рівне
(1967)

55 років

тому рішенням міськвиконкому запроваджене звання
«Почесний громадянин міста Ровно»
(1967)

50 років

тому у видавництві «Каменярь» вийшла книга
рівненського письменника Лаврентія Кравцова
«Свідки народної величі»,
присвячена давньоруським поселенням Рівненщини
(1972)

45 років

з часу відкриття в м. Рівне аеровокзалу міжнародного класу
(1977)

40 років

тому у видавництві «Наукова думка» вийшла книга
Ігоря Свешнікова та Юзефа Нікольченка
«Довідник з археології України. Рівненська область»,
в якій вміщено перелік відомих на той час археологічних пам'яток
Рівненської області
(1982)

40 років

тому була заснована Рівненська
обласна премія ім. Валер'яна Поліщука
(1982)

35 років

тому була заснована Рівненська обласна літературно-мистецька
премія ім. Бориса Тена
(1987–1997)

30 років

з часу виходу у світ книги «1000-ліття Православ'я на Волині».
Упорядник о. Миколай (М. Моліс)
(1992)

30 років

з часу виходу у світ книги Миколи Пінчука
«Сходження на голгофу: з історії степанських общин»
(1992)

30 років

з часу виходу у світ книги Петра Андрухова «Волинська земля:
(хроніка, джерела, постаті)»
(1992)

30 років

з часу виходу книги Віктора Мисана
«Оповідання з історії України, рідного краю» –
першого підручника з історії рідного краю в роки незалежності України
(1992)

25 років

з часу виходу першого енциклопедичного видання
«Острозька академія XVI–XVII ст.» (Острог)
(1997)

25 років

з часу заснування видавництва «Волинські обереги»
(1997)

25 років

з часу виходу у видавництві

Рівненської організації Національної спілки письменників України «Азалія»
книг з серії «Реабілітовані історією»:

Потаповський В. «З надією все життя»; Овсіюк Є. «Незатерті сліди»;
«Рівненщина репресована, депортована, мордована. 1939–1941»;
«Із криниці печалі» (Вип. 4)
(1997)

20 років

тому на честь 60-річчя УПА в Рівному було відкрито пам'ятник командирові
УПА-Північ Климів Савуру (Д. Клячківському)
(2002)

20 років

з часу виходу книги А. Гречила та Ю. Терлецького
«Герби та прапори міст і сіл Рівненської області»
(2002)

20 років

з часу виходу у світ п'ятитомного видання
«Книга скорботи України: Рівненська область»
(2006)

15 років

тому у м. Рівне відкрито пам'ятний знак, присвячений
депортації українців Холмщини, Підляшшя, Надсяння,
Лемківщини зі своїх етнічних земель
(2007)

10 років

тому була заснована Рівненська міська премія
ім. Уласа Самчука в галузі літератури
(2012)

10 років

тому була заснована Рівненська міська мистецька премія
ім. Георгія Косміади
(2012)

10 років

тому була заснована Гощанська районна літературно-мистецька
премія ім. Ярослава Калюха
(2012)

5 років

тому заснована Дубенська районна краєзнавча премія
ім. Ігоря Лозов'юка
(2017)

СІЧЕНЬ

1 січня

390 років

від дня народження Ульріха фон Вердума –
німецького мандрівника, автора «Щоденника Ульріха фон Вердума»
за 1670–1672 рр., в якому описані подорожі Україною.
Тут знаходимо перший відомий опис Радивилова, мапу м. Дубно (1671)
(1632–1681)

1 січня

85 років

від дня народження Володимира Сніжного – актора
Рівненського академічного українського музично-драматичного театру,
народного артиста України
(1937–2012)

3 січня

70 років

від дня народження Орисі Рябунець – заслуженого майстра
народної творчості України (художня вишивка).
(1952)

4 січня

185 років

від дня народження Павла Житецького – філолога, педагога,
громадського діяча. Автор наукових досліджень про
Пересопницьке Євангеліє
(1837–1911)

7 січня 95

років

від дня народження Атталії Гаврюшенко –
актриси, режисера Рівненського молодіжного
народного театру. Почесний громадянин Рівного (2012)
(1927–2013)

12 січня

105 років

від дня народження Ігоря Лозов'юка – публіциста, краєзнавця.
Народився в с. Хотин Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району)
(1917–1993)

13 січня

115 років

від дня народження Анатолія Демо-Довгопільського –
директора та режисера
Рівненського українського міського театру
(1907–1943)

14 січня

60 років

від часу вводу в дію
нафтопроводу «Дружба»
(1962)

15 січня

140 років

від дня народження Івана Огієнка (митрополита Іларіона) –
українського вченого, громадського і церковного діяча.
Навчався в Острозі, низку творів присвятив
історії Острога та князям Острозьким
(1882–1972)

22 січня

80 років

від дня народження Михайла Степанюка – українського поета, члена Національної спілки письменників України. Народився у с. Жильжа Рівненського району (до 2021 р. – Костопільського району)
(1942)

29 січня

60 років

від дня народження Володимира Петріва – народного артиста України, лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка (2008), директора та художнього керівника Рівненського академічного українського музично-драматичного театру
(1962)

ЛЮТИЙ

1 лютого

120 років

від дня народження Оксани Лятуринської – української письменниці і скульптора. Дитячі та юнацькі роки провела в Острозі
(1902–1970)

2 лютого

135 років

від дня народження Євгена Маланюка – поета української еміграції, перекладача, літературознавця, публіциста. Перебував у Рівному у 1916, 1917–1920 рр.
(1887–1968)

10 лютого

135 років

від дня народження Олексія Ничипорука – провідного місіонера євангельських християн на Волині. У 1918–1925 рр. проживав у м. Здолбунів. З 1925 р. – рукопокладений пресвітер рівненської громади євангельських християн, яка була однією із найбільших євангельських церков Польщі
(1887–1959)

12 лютого

110 років

тому введено в дію першу міжміську телефонну лінію зв'язку Київ–Рівне
(1912)

13 лютого

75 років

від дня народження Івана Кидрука –
українського письменника-гумориста, журналіста.
Уродженець с. Ромейки Вараського району
(до 2021 р. – Володимирецького району)
(1947)

19 лютого

155 років

від дня народження Федора Андрійовича Кудринського –
волинського історика-краєзнавця, письменника, етнографа,
фольклориста та літературознавця.
Уродженець с. Степань Сарненського району.
Писав і публікував твори російською мовою, які стосувалися волинської
етнографії та нової історії Волині
(1867–1933)

20 лютого

15 років

тому у Рівному відкрито літературний музей Уласа Самчука
(2007)

21 лютого

70 років

з дня страти німецькими нацистами у Бабиному Яру Олени Теліги –
української письменниці, публіцистки, громадської діячки
(1906–1942)

24 лютого

120 років

від дня народження Івана Тарнавського – протоієрея, уродженця с. Глинськ
Рівненського району (до 2021 р. – Здолбунівського району). Закінчив
Крем'янецьку духовну семінарію і був призначений до св.Успенської церкви

Глинська. Викладав у місцевій повшехній школі Закон Божий. Був прихильником духовного й національного визволення рідного народу, допомагав повстанцям. Зазнав переслідувань
(1902–1944)

БЕРЕЗЕЗЬ

2 березня

30 років

тому вперше вийшов в ефір місцевий телеканал із назвою «10 канал»
(1992)

3 березня

80 років

від дня народження Феофана Бобрика – рівненського живописця, графіка, члена Національної спілки художників України.
Уродженець с. Іванківці Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району)
(1942–2017)

4 березня

100 років

від дня народження Моніки Варненської – польської письменниці, есеїста, живописця.
Досліджуючи творчість Оноре де Бальзака, побувала у Радивиліві, Дубно, Корці, Рівному у 1960 р.
Вдруге відвідала Рівненщину у 1977 р.
(1922–2010)

4 березня

70 років

з дня загибелі Ніла Хасевича – українського художника-графіка.
Народився у с. Дюксин Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району)
(1905–1952)

5 березня

95 років

від дня народження Бориса Заверухи – вченого-ботаніка, доктора біологічних наук, дослідника флори Волині.

Автор багатьох наукових і науково-популярних праць
Уродженець м. Острог Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району)
(1927–2000)

9 березня

105 років

від дня народження Зузани Гінчанки (Сара Гінсбург)
– польської поетеси. Закінчила гімназію у Рівному. У
передвоєнні роки часто була в Рівному
(1917–1944)

12 березня

35 років

тому був створений клуб любителів історичної книги
«Краєзнавець», з якого у 1989 р. постало Острозьке науково-
краєзнавче товариство «Спадщина»
(1987)

14 березня

105 років

тому громадський, політичний і культурний діяч, дипломат
Федір Штейнгель (1870–1946) обраний головою Виконавчого комітету
Ради об'єднаних громадських організацій, що був представником влади
Тимчасового уряду і впродовж перших пореволюційних місяців фактично
найвищою владою у Києві й губернії
(1917)

15 березня

100 років

від дня народження Юрія Лашука – українського мистецтвознавця.
Народився у с. Липки Рівненського району
(до 2021 р. – Гощанського району)
(1922–2003)

16 березня

60 років

від дня народження Євгена Цимбалюка –
українського письменника, журналіста, краєзнавця.
Член Національної спілки письменників України,

лауреат літературної премії ім. Валер'яна Поліщука.
Уродженець с. Вовковії Дубенського району
(до 2021 р. – Демидівського району)
(1962–2018)

16–17 березня

105 років

тому була утворена Центральна Рада Української народної республіки
(1917)

18 березня

200 років

від дня народження Кирила Яновського – педагога, державного діяча.
Викладав геометрію у Рівненській гімназії (1843–1851)
(1822–1926)

19 березня

110 років

від дня народження Леоніда Гардасевича – протоієрея, уродженця с. Батків
Дубенського району (до 2021 р. – Радивилівського району).
Навчався у Дерманському духовному училищі. Служив у с. Клесів
Сарненського району, м. Дубровиця, с. Городець Вараського району
(до 2021 р. – Володимирецького району).
За український дух і засудження нищення православних святинь на Холмщині
й Підляшші зазнав переслідувань і був заарештований
(1912–1992)

20 березня

105 років

від дня народження Миколи Сивіцького – українського вченого,
літературознавця. Уродженець Дубенщини
(1917–2004)

22 березня

180 років

від дня народження Миколи Лисенка – українського композитора.
Перебував у м. Рівне (1867)
(1842–1912)

25 березня

60 років

від дня народження Олександра Музичка – лідера УНА-УНСО,
координатора Правого сектору по Західній Україні.

Організатор Спільки незалежної української молоді (СНУМ),
член Української національної асамблеї.

Активний учасник рівненського Євромайдану
(1962–2014)

31 березня

90 років

від дня народження Гурія Бухала – історика, педагога, фахівця музейної
справи, дослідника Волині

(1932–2008)

КВІТЕНЬ

55 років

тому був відкритий музей на «Козацьких могилах» у
с. Пляшева Дубенського району

(до 2021 р. – Радивилівського району).

Нині Національний історико-меморіальний заповідник
«Поле Берестецької битви»

(1967)

1 квітня

70 років

від дня народження Ярослава Маланчука –

заслуженого діяча мистецтв України,

режисера Рівненського музично-драматичного театру

(тепер – Рівненський академічний український музично-драматичний театр)

(1947–1991)

4 квітня

110 років

тому російський авіатор О. Васильєв здійснив у Рівному
знаменитий політ на моноплані «Блеріо»

(1912)

5 квітня

140 років

від дня народження В'ячеслава Липинського – історика, соціолога,
публіциста, громадського і політичного діяча.

У 1915 році у складі резервних частин російської армії
перебував в Острозі і Дубно

(1882–1931)

9 квітня

265 років

від дня народження Войцеха Богуславського –
польського драматурга, режисера, актора.

У 1780 р. жив і працював у м. Дубно

(1757–1829)

12 квітня

90 років

від дня народження Олександра Масного –
історика, дослідника Волині. Проживав у Рівному

(1932–1996)

14 квітня

135 років

від дня народження Івана Кавалерідзе – українського скульптора,
кінорежисера, драматурга. У 1941–1942 рр. друкувався у газеті «Волинь»,
перебував у містах Дубно, Рівне

(1887–1978)

28 квітня

60 років

з часу закінчення будівництва газопроводу до м. Рівне

(1962)

28 квітня

5 років

від початку операції «Вісла», яка полягала у примусовій депортації українців
з етнічних територій – Лемківщини,

Надсяння, Підляшшя і Холмщини до УРСР

(1947)

ТРАВЕНЬ

1 травня

40 років

тому розпочав роботу Рівненський зоологічний парк
загальнодержавного значення
(1982)

2 травня

80 років

від дня народження Леоніда Куліша-Зіньківа – українського поета-гумориста.
Народився у с. Кричильськ Сарненського району
(1942–2007)

4 травня

95 років

від дня народження Володимира Плютинського – голови правління
ЗАТ Агропромислова корпорація «Зоря» (Рівненський район)
(1927–2009)

6 травня

35 років

з часу відкриття залу камерної і органної музики
Рівненської обласної філармонії
(1987)

8 травня

160 років

від дня народження Василя Кравченка –
народознавця, етнографа, письменника.
Один з організаторів Товариства дослідників Волині та музею товариства
(1862–1945)

8 травня

70 років

від дня народження Валерія Войтовича – красзнавця, художника,
письменника, члена Національної спілки журналістів України. Уродженець
с. Серники Вараського району (до 2021 р. – Зарічненського району)
(1952)

9 травня

День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

16 травня

205 років

від дня народження Миколи Костомарова –
видатного українського історика, етнографа, письменника. У 1844–1845 рр.
працював вчителем історії у Рівненській гімназії
(1817–1885)

18 травня

65 років

тому розпочав роботу Рівненський завод високовольтної апаратури
(з 2006 р. – «Високовольтний союз – РЗВА»)
(1957)

22 травня

85 років

від дня народження Миколи Фенглера – заслуженого працівника культури
України, педагога. Працював доцентом кафедри
хорового диригування Рівненського державного інституту культури
(з 1998 р. – Інститут мистецтв
Рівненського державного гуманітарного університету)
(1937–2007)

27 травня

115 років

від дня народження Бориса Андреева – архітектора.
Автор проєктів Рівненського головпоштамту, готелю «Рівне» (тепер
– «Україна»), будівлі «Облпроєкту» (нині – Народний дім), житлових будинків
по вул. Соборній, будівлі міського стадіону «Авангард» та ін.
(1907–1999)

ЧЕРВЕНЬ

1 червня

40 років

з часу відкриття дитячого спортивно-оздоровчого табору
«Агатівка» Рівненського району (до 2021 р. – Гощанського району)
(1982)

2 червня

100 років

від дня народження Олександра Молчанова – вченого, краєзнавця.
З 1963 по 1975 рр. – на викладацькій роботі в
Українському інституті інженерів водного господарства
(тепер – Національний університет інженерів водного господарства та
природокористування)
(1922–1975)

6 червня

75 років

від дня народження Олександра Калустяна –
композитора, заслуженого діяча мистецтв України (1996).
З 1987 р. викладач Рівненського державного інституту культури
(тепер – Інститут мистецтв Рівненського державного гуманітарного
університету)
(1947)

17 червня

55 років

тому в с. Пляшева Дубенського району
(до 2021 р. – Демидівського району), на місці, де в 1651 р.
відбулася Берестецька битва, було відкрито музейну експозицію
(1967)

24 червня

70 років

від дня народження Андрія Пастушенка – заслуженого працівника культури
України, композитора, професора кафедри хорового диригування
Рівненського державного гуманітарного університету
(1952)

25 червня

60 років

від дня народження Віктора Янчука – заслуженого артиста України,
актора Рівненського академічного українського музично-
драматичного театру
(1962)

27 червня

120 років

від дня народження Петра Шумовського – лікаря, історика,
громадського діяча, уродженця с. Мирогоща Дубенського району.
Закінчив Острозьку гімназію. У 1917 р. при гімназії заснував спортивно-
військове Товариство «Січ ім. Івана Богуна».
Працював лікарем на Волині та Поліссі. Автор історичних праць про Волинь:
«Князь Костянтин Острозький», «Остріг».
(1902–1966)

28 червня

День Конституції України

(1996)

29 червня

75 років

від дня народження Бориса Забути – композитора,
заслуженого працівника культури України. З 1969 р. працював у Рівненському
міському будинку культури.
Автор пісень «Ми з Полісся», «Пісня про Рівне» та ін.
(1947)

30 червня 115 років

від дня народження Романа Шухевича (Тарас Чупринка) – українського
військового і політичного діяча, члена УВО-ОУН
(1907–1950)

ЛИПЕНЬ

100 років

тому в м. Рівне організовані перші біблійні курси.
Ініціатори заснування О. Ничипорук, П. Городищ
(1922)

60 років

тому відкрито Рівненський завод тракторних запчастин
(з 1993 р. – відкрите акціонерне товариство
«Рівненський завод тракторних агрегатів»)
(1962)

1 липня

105 років

від дня народження Олега Штуля (Ждановича) –
українського політичного і військового діяча.

Голова ПУН-ОУН. Брав участь у створенні повстанських загонів на Волині
(1917–1977)

8 липня

115 років

від дня народження Олега Ольжича (Кандиби) –
українського поета, вченого-археолога, громадського і політичного діяча.

Член проводу ОУН. У роки Другої світової війни перебував у Рівному.

Був творчим співробітником часопису «Волинь»

(1907–1944)

10 липня

90 років

від дня народження Алевтини Єлсукової –
заслуженої художниці України (1996), рівненського митця декоративно-
прикладного мистецтва і акварельного живопису.

У 1975–1988 рр. працювала на Рівненській фабриці нетканих матеріалів

(1932–2005)

22 липня

80 років

від дня народження В'ячеслава Старченка – заслуженого працівника культури
України, диригента, викладача Рівненського державного інституту культури
(тепер – Інститут мистецтв

Рівненського державного гуманітарного університету)

(1942–1989)

28 липня

210 років

від дня народження Юзефа-Ігнація Крашевського – польського письменника,
історика, художника, журналіста, громадського діяча.

Близько 20 років прожив на Волині, зокрема у с. Городець Сарненського
району (до 2021 р. – Володимирецького району).

Значна частина його творів написана на волинських матеріалах

(1812–1887)

СЕРПЕНЬ

8 серпня

65 років

від дня народження Олени Прищепи – історика, музейного фахівця,
дослідника Волині, кандидата історичних наук.

Викладач, доцент кафедри історії України
Рівненського державного гуманітарного університету
(1957)

14 серпня

65 років

від дня народження Богдана Прищепи – археолога,
доктора історичних наук, музейного фахівця, дослідника Волині.
Викладач, доцент кафедри історії України Рівненського державного
гуманітарного університету

(1957)

15 серпня 260 років

від дня народження Діонісія Макклера (Міклера) – ірландського ботаніка,
ландшафтного архітектора. Заклав парки у Дубно, Олександрії, Шпанові,
Городку, Рівному, Млинові, Мізочі, Здовбиці та інших населених пунктах.

Помер у м. Дубно
(1762–1853)

17 серпня

140 років

від дня народження Василя Тютюнника – військового діяча Армії УНР.

Помер і похований у м. Рівне
(1882–1919)

19 серпня

110 років

тому вийшов перший номер газети «Юго-Западная Волянь»
(1912)

24 серпня

День незалежності України
(1991)

25 серпня

75 років

від дня народження Богдана Столярчука –
викладача, музикознавця, літератора, краєзнавця.

Професор кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського
державного гуманітарного університету.

Автор низки книг, присвячених митцям Рівненщини
(1947)

ВЕРЕСЕНЬ

420 років

з дня заснування Дерманської школи та друкарні
(1602)

160 років

з часу написання Павлом Чубинським Українського
Національного Гімну. У 1869–1870 рр. очолював експедицію з вивчення
Південно-Західного краю в етнографічному й статистичному відношеннях і
побував у багатьох населених пунктах Рівненщини
(1862)

4 вересня

85 років

від дня народження Бориса Колупаєва – заслуженого працівника освіти
і науки України, доктора хімічних наук, академіка Міжнародної академії
педагогічних і соціальних наук. Від 1963 р. працює у Рівненському
державному гуманітарному університеті
(1937)

5 вересня

150 років

від дня народження Михайла Тучемського – музеєзнавця, церковного
діяча, першого керівника Острозького краєзнавчого музею (1916). Народився
у с. Понебель Рівненського району
(1872–1945)

7 вересня

80 років

від дня народження Василя Рябунця – заслуженого працівника культури України, режисера аматорського кіно, фотохудожника (1942)

8 вересня

95 років

від дня народження Мотрі Братійчук – видатного українського вченого-астрофізика, професора, засновника і керівника лабораторії космічних досліджень Ужгородського національного університету. Народилася у с. Верба Дубенського району (1927–2001)

16 вересня

85 років

від дня народження Сергія Мельничука – письменника, журналіста. Народився у с. Великий Житин Рівненського району (1937–2002)

16 вересня

95 років

тому у Рівному владою Волинського воєводства була зареєстрована визнаннева гміна євангельських християн (1927)

18 вересня

35 років

від дня народження Олександра Храпаченка – учасника Революції гідності. Член 35 сотні Самооборони Майдану «Волинська Січ». Герой Небесної Сотні. Герой України (2014). Почесний громадянин міста Рівного (2014) (1987–2014)

20 вересня

105 років

від дня народження Миколи Сивіцького – українського прозаїка,
літературного критика, історика.

Уродженець с. Підлужжя Дубенського району.

Написав автобіографічні «Записки сірого волиняка» (1996).

Почесний громадянин м. Дубно (1997)

(1917–2004)

25 вересня

105 років

від дня народження Аміра Гільбоа – єврейського поета і перекладача, автора
поезії і пісень на ідиш та івриті. Уродженець м. Радивилів

(1917–1984)

29 вересня

70 років

від дня народження Петра Ричкова – завідувача кафедри архітектури
Національного університету водного господарства та природокористування,
доктора архітектури, професора, члена-кореспондента

Української академії архітектури

(1952)

ЖОВТЕНЬ

80 років

від початку діяльності на Рівненщині Української Повстанської Армії
(1942–1953)

1 жовтня

150 років

від дня народження Миколи Шугаєвського –
педагога, письменника, видатного діяча українського
національно-культурного відродження.

З 1920 року проживав в Острозі, де очолював місцеве Товариство «Просвіта»,
працював вчителем в школах міста.

Працював і в галузі дитячої драматургії

(1872–1927)

1 жовтня

125 років

від дня народження Валер'яна Поліщука –
українського поета. Народився в с. Більче Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району)
(1897–1937)

1 жовтня

110 років

від дня народження поета В'ячеслава Колобова – поета, літератора.
З 1955 року жив і працював у Рівному
(1912–1989)

7 жовтня

105 років

від дня народження Володимира Петрухіна –
актора Рівненського обласного музично драматичного театру
(тепер – Рівненського академічного українського музично-драматичного
театру), заслуженого артиста України.
(1917–1992)

12 жовтня

155 років

від дня народження Миколи Біляшівського –
українського археолога, етнографа, мистецтвознавця, музейного діяча.
Засновника першого сільського музею на Волині
у с. Городок Рівненського району
(1867–1926)

14 жовтня

День захисників і захисниць України
(2014)

21 жовтня

140 років

від дня народження Кліма Ткача – українського поета.
Проживав у с. Катеринівка Сарненського району
(1882–1943)

23 жовтня

85 років

від дня народження Ніни Миколайчук – поетеси, педагога.

Народилася в с. Острожець Дубенського району

(до 2021 р. – Млинівського району).

Упорядник краєзнавчого

нарису «Острожець на сторінках історії» (2006)

(1937)

30 жовтня

110 років

від дня народження Терентія Новака – письменника,

уродженця Гощі

(1912–1983)

ЛИСТОПАД

7 листопада

55 років

тому було завершено будівництво Рівненської телевежі

і на Рівненщині з'явилося телерадіомовлення

(1967)

9 листопада

25 років

тому вперше відзначили свято –

День української писемності і мови

(1997)

11 листопада

215 років

від дня народження Наполеона Орди – польського і білоруського художника-графіка, музиканта, композитора, публіциста. Понад 80 робіт присвятив

пам'яткам архітектури

Острога, Кременця та ін.

(1807–1883)

12 листопада

50 років

від дня народження Ігоря Гордійчука – українського військовика.
Генерал-майор Збройних сил України,
офіцер Головного командного центру генерального штабу України,
ректор Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, Герой України.
Уродженець с. Залізниця Рівненського району
(до 2021 – Корецького району)
(1972)

13 листопада

450 років

від дня народження Кирила Лукаріса – видатного діяча Східної Церкви,
олександрійського і константинопольського патріарха.
З 1594 року був ректором Острозької Академії
й викладав грецьку мову
(1572–1638)

17 листопада

65 років

від дня народження Алли Українець –
етнографа, краєзнавця. Завідувачки відділу етнографії Рівненського
обласного краєзнавчого музею. Заслужений працівник культури України
(1957)

20 листопада

105 років

тому було проголошено Українську Народну Республіку
(1917–1920)

22 листопада

110 років

від дня народження Максима Бойка – бібліографа, журналіста,
краєзнавця. Значна частина праць присвячена Волині.
В Індіанському університеті (США) заснував
Осередок бібліографії Волині
(1912–1998)

25 листопада

День пам'яті жертв Голодомору
(1932–1933)

25 листопада

85 років

від дня народження Михайла Ващенка – доктора медичних наук,
співробітника Інституту хірургії і трансплантації АМН України.
Народився у смт Володимирець Рівненської області
(1937)

30 листопада

105 років

від дня народження Ганни Леончук – української народної майстрині
художнього ткацтва, заслуженого майстра народної творчості України.
Відродила технологію старовинної поліської «серпанкової тканини».
Уродженка с. Каноничі Вараського району
(до 2021 р. – Володимирецького району)
(1917–1979)

ГРУДЕНЬ

105 років

тому відбулося перше засідання
Рівненської повітової народної Ради,
яка висловила підтримку Центральній Раді
(1917)

20 років

тому створено Рівненську обласну організацію спілки дизайнерів України.
Голова спілки О. Литвин
(2002)

3 грудня

300 років

від дня народження Григорія Сковороди –
українського філософа, поета, просвітителя.
Побував у Корці, Острозі, Дубно, Вербі, Радивилові
(1722–1794)

8 грудня

700 років

із часу першої писемної згадки про с. Дермань Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1322)

9 грудня

125 років

від дня народження Бориса Тена (Миколи Хомичевського) –
українського поета, перекладача.
Народився у с. Дермань Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1897–1983)

12 грудня

210 років

від дня народження Томаша Оскара Сосновського –
польського скульптора, уродженця с. Новомалин Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району).
Почесний доктор 24 художніх академій світу.
(1812–1886)

17 грудня

110 років

від дня народження Вацлава Іванюка –
поета, перекладача, літературного критика.
У 30-х рр. 20 ст. проходив військову службу у Рівному.
Член поетичної групи «Волинь»
(1912–2001)

23 грудня

160 років

від дня народження Ореста Фотинського – українського історика,
археографа, краєзнавця, дослідника Волині.
Народився у с. Батьків Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району)
(1862–1931)